

Kemira Chemicals Oy

PÄÄTÖS

Asianumero 6847/31/2023

PÄÄTÖS ENERGIATUEN MYÖNTÄMISESTÄ

Suuret uuden energiateknologian demonstraatiohankkeet

HAKIJA Kemira Chemicals Oy (y-tunnus: 1071600-2)

ASIAN VIREILLETULO JA KÄSITTELY

Kemira Chemicals Oy (*jäljempänä Yritys*) on hakenut energiatukea hankkeeseen "Äetsä CH4" (*jäljempänä Investointihanke*). Hakemus on saapunut Business Finlandin sähköiseen asiointijärjestelmään 15.09.2023. Yritys on täydentänyt hakemustaan 14.11.2024,01.11.2024,18.10.2024,22.08.2024,28.02.2024 toimitetuilla selvityksillä ja lisätiedoilla.

HAKEMUKSEN PERUSTE

Valtionavustuslain (688/2001) 8 §:n nojalla annetussa valtioneuvoston asetuksessa energiatuen myöntämisen yleisistä ehdoista vuosina 2023-2027 (262/2023), (*jäljempänä Energiatukiasetus*), säädetään energiatuen hakemisessa noudatettavista menettelyistä sekä energiatuen myöntämisen edellytyksistä ja tuen enimmäismäärästä. Asetusta on muutettu valtioneuvoston asetuksella energiatuen myöntämisen yleisistä ehdoista vuosina 2023-2027 annetun asetuksen muuttamisesta (1115/2023). Lisäksi tuen hakemisesta on ohjeistettu työ- ja elinkeinoministeriön (*jäljempänä Ministeriö*) asiaa koskevilla verkkosivuilla. Suuria uuden energiateknologian demonstraatiohankkeita koskevan ohjeen mukaan hakemukset pyydettiin viimeistään 15.9.2023. Lisäksi sovelletaan, mitä vuoden 2024 valtion talousarvion momentissa 32.20.41 säädetään (*jäljempänä Energiatukimomentti*).

HAKEMUKSEN SISÄLTÖ

Kemira Chemicals Oy on hakenut tukea uusiutuvan synteettisen metaanin tuotantolaitoksen rakentamiseksi Äetsään.

Yritys on hakenut tukea 79.750.000 euron investointikustannuksille. Energiatukea on haettu 31.900.000 euroa (40 %). Hanke kuuluu päästökauppalain (1270/2023) piiriin.

TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖN RATKAISU

Työ- ja elinkeinoministeriö myöntää Yritykselle energiatukea seuraavasti:

1. Investoinnin tarkoituksena on uusiutuvan energian tuotanto. Hanke sisältää uutta teknologiaa.
2. Investointihankkeessa toteutetaan natriumklooraatin tuotantolaitoksen yhteyteen uusiutuvan synteettisen metaanin tuotantolaitos. Metaanin tuotantoon käytetään klooraattielektrolyysissä sivutuotteena syntyvää uusiutuvaa vetyä ja laitoksen ulkopuolelta ostettavaa biopohjaista hiilidioksidia. Metanointireaktorin koko on noin 50 MW ja synteettistä metaania tuotetaan vuodessa noin 111 GWh. Lisäksi prosessissa syntyy vuodessa noin 22,9 GWh pääasiassa prosessihöyrynä hyödynnettävää lämpöä. Tuotettu metaani käytetään ensi sijassa liikennepolttoaineena.

Kemira Chemicals Oy

PÄÄTÖS

Asianumero 6847/31/2023

Investointiin kuuluvat sivutuotevedyn puhdistuslaitteistot, metanointilaitos, metaanin puhdistus-, nesteytys- ja varastointiyksiköt, hiilidioksidin varastointiyksikkö sekä muut tarvittavat laitteistot. Kustannukset hyväksytään hakemuksen liitteenä toimitetun kustannuserittelyn mukaisesti. Hyväksytyissä kustannuksissa koneiden ja laitteiden osuus on 72 500 000 euroa, rakennusten kustannukset 2 250 000 euroa, rakennusteknisten töiden ja valvonnan kustannukset 500 000 euroa, maanrakennustöiden kustannukset 500 000 euroa ja valmistelu- ja suunnittelukustannukset 4 000 000 euroa. Hakijan omat palkkakustannukset eivät kuulu hyväksyttäviin kustannuksiin.

Hankkeen uutuusarvona on kemianteollisuuden klooraattielektrolyysin sivutuotevedyn ja biopohjaisen hiilidioksidin hyödyntäminen uusiutuvan synteettisen metaanin tuottamiseksi liikennekäyttöön.

3. Energiatuen piiriin hyväksyttävät kustannukset (ilman arvonlisäveroa): Yhteensä 79.750.000 euroa.
4. Myönnetty energiatus on enintään 23.925.000 euroa, kuitenkin enintään 30 prosenttia toteutuneista hyväksyttävistä kustannuksista.
5. Energiatus myönnetään valtion vuoden 2024 talousarvion momentilta 32.20.41.
6. Energiatus maksetaan tukisitoumuksen voimassaolon mukaisesti erillisestä hakemuksesta Investointihankkeen edistymisen ja toteutuneiden kustannusten mukaan erikseen annettavien maksuspäätösten perusteella enintään kolmessa erässä. Viimeinen maksuserä on vähintään 20 prosenttia myönnetystä tuesta.
7. Tukisitoumus on voimassa, jos:
 - Hanke käynnistetään, ja Yritys ilmoittaa hankkeen käynnistymisestä viimeistään 30.6.2026. Tässä yhteydessä käynnistämällä tarkoitetaan rakentamistöiden aloitusta, sitovaa investointipäätöstä, sitovaa päälaittilausta taikka muuta sitoumusta, joka tekee hankkeesta peruuttamattoman. Investointihankkeeseen liittyvien raivaus- ja maanrakennustöiden aloittamisella ei kuitenkaan tarkoiteta hankkeen käynnistämistä.
 - Investointihanke saatetaan päätökseen viimeistään 30.06.2028
 - Energiatuen viimeistä maksuerää haetaan viimeistään 30.10.2028
 - Jos hanketta ei käynnistetä tai saada päätökseen tässä mainittuun määräpäivään mennessä, tulee hankkeen toteuttamista koskevasta jatkoajasta tehdä perusteltu kirjallinen hakemus tuen myöntäjälle ennen tässä päätöksessä mainitun määräajan päättymistä.
8. Hankekohtaiset ehdot
 - a. Päätökseen sisältyvä tuki on yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen (EU) 651/2014 ja sen muutosasetuksen (EU) 2023/1315 artiklan 41 mukainen tuki uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian edistämiseen. Hankkeessa tuotettava uusiutuva polttoaine on tuotettava uusiutuvasta energiasta noudattaen Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2018/2001 muuta kuin biologista alkuperää olevia uusiutuvia polttoaineita koskevia säännöksiä. Erityisesti, investoitavassa laitoksessa käytettävä vety on tuotettava sähköllä, joka täyttää direktiivin (EU) 2018/2001 nojalla annetuissa komission delegoiduissa säädöksissä vahvistetut edellytykset uusiutuvan vedyn tuotannossa käytettävälle uusiutuvalla

Kemira Chemicals Oy

PÄÄTÖS

Asianumero 6847/31/2023

sähkölle. Lisäksi tuotetun uusiutuvan polttoaineen on täytettävä direktiivin (EU) 2018/2001 päästövähennysvaatimukset muuta kuin biologista alkuperää oleville uusiutuville polttoaineille.

Tuen myöntäjänä Ministeriö ilmoittaa tuen Euroopan komissiolle yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen perusteella myönnettynä yksittäisenä tukena.

- b. Tuen saajan on ensimmäisen maksatushakemuksen yhteydessä selvitettävä, miten tuotetun uusiutuvan polttoaineen vaatimuksenmukaisuus aiotaan osoittaa.
 - c. Tuetun uusiutuvan polttoaineen tuotantoon ei saa käyttää sähköä, jonka tuotantolaitos on saanut investointitukea.
 - d. Tuettuun prosessiin kuuluvien lämpöpumppujen tulee käyttää uusiutuvaa sähköä.
 - e. Tuettua uusiutuvaa polttoainetta ei saa käyttää sähköntuotantoon.
9. Oikeus saada maksatus myönnetystä energiatuesta raukeaa, jos tuen saaja ei ole käynnistänyt Investointihanketta, saattanut sitä päätökseen, tehnyt maksatushakemusta tai esittänyt tuen maksamista varten tarvittavaa hyväksyttävää selvitystä 7 kohdassa asetettujen määräaikojen mukaisesti.
 10. Investointihankkeen kustannuksista tulee pitää kirjanpitolain (1336/1997) mukaista projektikirjanpitoa, jossa on erittely Investointihankkeeseen kertyneistä kustannuksista, sekä säilyttää kirjanpitoaineisto mainitun lain mukaisesti.
 11. Tuen maksamisen edellytyksenä on, että Energiatukiasetuksen 11 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitetut hyväksyttäviin kustannuksiin lukeutuvat koneet ja laitteet on hankittu uutena eikä niille ole myönnetty muuta julkista tukea.
 12. Jos investointihanke rahoitetaan leasingilla, osamaksulla tai vastaavalla tavalla taikka toteutetaan energiatehokkuutta koskevan sopimuksen avulla, menoina voidaan hyväksyä enintään hankinnan ostohintaa vastaavat kustannukset mutta ei hallinto-, rahoitus-, vakuutus-, korjaus-, huolto- tai muita vastaavia kustannuksia.
 13. Investointihankkeessa voidaan hyväksyä tuen saajaan etuyhteydessä olevalta taholta tehtyjen hankintojen kustannukset ainoastaan siltä osin kuin tuen saaja osoittaa kustannusten vastaavan omakustannehintaa. Hyväksyttävät kustannukset rajautuvat samoihin kustannuksiin kuin tuen saajan osalta. Näin ollen esimerkiksi tuen saajaan etuyhteydessä olevan tahon palkkakustannukset eivät ole hyväksyttäviä kustannuksia. Liiketoimen osapuolet ovat etuyhteydessä toisiinsa, jos toinen pystyy käyttämään toiseen nähden määräysvaltaa tai huomattavaa vaikutusvaltaa sen taloutta ja liiketoimintaa koskevassa päätöksenteossa taikka kolmannella osapuolella on yksin tai yhdessä lähipiirinsä kanssa määräysvalta liiketoimen molemmissa osapuolissa.
 14. Investointihankkeen toteutuneista vaikutuksista on toimitettava selvitys tuen myöntäjän pyynnöstä.

Kemira Chemicals Oy

PÄÄTÖS

Asianumero 6847/31/2023

15. Erityisestä syystä tuen myöntäjä voi hakemuksesta tarkistaa tukipäätöksessä määritellyä tuen käyttötarkoitusta tai ehtoja.
16. Investointihanketta koskevassa viestinnässä on mainittava, että hanke on saanut työ- ja elinkeinoministeriön energiatukea. Investointihankkeen toteuttamisesta ja tuloksista on jaettava tietoa työ- ja elinkeinoministeriön järjestämässä tilaisuudessa, jonka ajankohdasta päätetään myöhemmin. Tämä ei kuitenkaan koske viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 24 §:n nojalla salassa pidettäviä tietoja.
17. Jos Investointihanke ei toteudu tai toteutuu vain osittain tai Investointihanke muutoin poikkeaa olennaisesti suunnitellusta taikka Investointihankkeelle myönnetään muuta julkista tukea, tulee siitä ilmoittaa viimeistään kahden kuukauden kuluttua tapahtuneesta. Muutoksista voi seurata, että energiatuen takaisinperinnän edellytykset tulevat harkittaviksi. Tuen saajan on ilmoitettava mainitun määräajan kuluessa tuen myöntäjälle hankkeen tulosta päästökauppalaian soveltamisalan piiriin.
18. Energiatuen kohteena ollutta omaisuutta tulee käyttää 1 kohdassa tarkoitettun käyttötarkoituksen mukaisesti viiden vuoden ajan tuen viimeisen erän maksamisesta eikä omaisuutta saa tuona aikana luovuttaa toiselle taikka siirtää toisen omistukseen tai hallintaan. Käyttö- tai luovutusrajoituksen noudattamiseen vaikuttavasta olosuhteiden muutoksesta on ilmoitettava viimeistään kahden kuukauden kuluttua. Muutoksista voi seurata, että tuen takaisinperinnän edellytykset tulevat harkittaviksi.
19. Jos tuettava hanke kuuluu energiatehokkuussopimusjärjestelmän piiriin ja tuen saaja irtisanoutuu tai irtisanotaan sopimusjärjestelmästä, tuen myöntäjä voi päättää tuen takaisinperinnästä.
20. Edellä mainitut hakemukset, selvitykset ja muut tiedot tulee toimittaa Business Finlandin sähköisessä asiointijärjestelmässä.
21. Euroopan unioni ja/tai YK on asettanut ja saattaa tulevaisuudessa asettaa pakotteita lainsäädännössään ja/tai toimielintensä päätöksillä. Tuen saajan tulee noudattaa kyseistä lainsäädäntöä ja kyseisiä päätöksiä.
22. Myönnettyyn energiatukeen sovelletaan lisäksi, mitä valtionavustuslaissa, Energiatukiasetuksessa ja valtion talousarviossa säädetään.

RATKAISUN PERUSTELUT

Yleistä

Energia- ja ilmastostrategian mukaisesti julkisen talouden suunnitelmassa on Energiatukimomentille varattu erillinen myöntövaltuus suurille uuden energiateknologian demonstraatiohankkeille. Vuoden 2023 talousarviossa myöntövaltuutta on kyseisille hankkeille varattu 145,5 miljoonaa euroa, joka uusittiin kokonaisuudessaan vuoden 2024 kolmannessa lisätalousarviossa vuoden 2024 talousarvioon. Osa valtuudesta on kohdistettu erityisesti vetyhankkeille.

Energiatuki on tarkoitettu etenkin tulevaisuuden energiaratkaisuihin vuoteen 2030 tähtäävien kansallisten ja EU-tavoitteiden saavuttamiseksi.

Kemira Chemicals Oy

PÄÄTÖS

Asianumero 6847/31/2023

Vuoden 2023 talousarvion suurille demonstraatiohankkeille varatun myöntövaltuuden osalta tukea oli haettava viimeistään 15.9.2023. Hakemuksia jätettiin yhteensä 35. Lisäksi käsittelyssä on edellisiltä hakukierroksilta siirtyneitä hakemuksia.

Energiatuki on harkinnanvarainen tuki.

Energiatuen myöntämisen yleisten ehtojen mukaisesti hankkeen tulee täyttää energiatukiasetuksen 6 §:ssä säädetyt tuen myöntämisen yleiset edellytykset, 7 §:ssä säädetyt energiatuen myöntämisen erityiset edellytykset, 8 §:ssä säädetyt tuen saajaa koskevat edellytykset ja että tukea on haettu 10 §:ssä säädetyllä tavalla.

Tukihakemuksia on vertailtu keskenään. Arviointi- ja vertailuperusteita ovat olleet demonstraatioarvo, toteutettavuus, energiavaikutukset, kustannustehokkuus ja muut vaikutukset. Hankkeiden arviointi ja vertailu perustuivat kokonaisharkintaan. Tavoitteena on myöntää tukea hankkeille siten, että tulevaisuuden energiaratkaisuja koskevat tavoitteet saavutetaan kokonaisuutena arvioiden parhaalla mahdollisella tavalla.

Uusi teknologia

Energiatuen myöntämistä koskevassa harkinnassa etusijalla ovat olleet investointihankkeet, joilla edistetään uutta teknologiaa ja sen kaupallista hyödyntämistä.

Uudella teknologialla tarkoitetaan sellaisia uudenlaisia ratkaisuja, joita ei ole Suomessa laajasti kokeiltu. Tyypillisesti kyse on ensimmäisestä tai ensimmäisistä demonstraatiolaitoksista. Uuden teknologian käyttöönottoon liittyy yleensä vastaavaan tavanomaisen teknologian hankkeeseen nähden ylimääräisiä kustannuksia tai riskejä taikka molempia.

Muut

Toteutettavuuden kannalta on keskeistä, että hanke on teknisesti toteutettavissa ja myönnetty tuki on ratkaiseva hankkeen käynnistymisen kannalta. Kannattavuudeltaan hankkeen tulee olla sellaisella tasolla, että vastaavien hankkeiden voidaan odottaa tulevaisuudessa olevan toteutettavissa huomattavasti pienemmällä tuella tai ilman tukea.

Toteutettavuuden kannalta on myös tärkeää, että tuen saajalla on käytettävissään riittävät taloudelliset ja toiminnalliset edellytykset toteuttaa hanke. Toiminnallisilla edellytyksillä tarkoitetaan etenkin hakijan omaa ja käytettävissä olevaa osaamista ja kykyä hallita hankkeen riskejä. Investoinnin tuloksena syntyvällä tuotteella tulee olla ostaja tai uskottavaa kysyntää joko markkinaehtoisesti tai muuten osoitettuna esimerkiksi ostosopimuksina.

Investoinnin energiavaikutuksia on arvioitu tuotettavan tai säästettävän tuotteen ja sen määrän mukaan. Lisäksi on arvioitu fossiilisten polttoaineiden kulutuksen vähenemistä ja kasvihuonepäästöjen vähenemistä päästökauppasektorin ulkopuolelle kuuluvilla sektoreilla.

Kustannustehokkuuden arvioinnissa on kiinnitetty huomiota ensisijaisesti tuen määrään suhteessa tuotettavaan tai säästettävään energiamäärään.

Kemira Chemicals Oy

PÄÄTÖS

Asianumero 6847/31/2023

Arvioinnissa on lisäksi kiinnitetty huomiota vaikutuksiin kiertotalouteen tai vientipotentiaaliin liittyen sekä tarkasteltu ympäristö- ja työllisyysvaikutuksia.

Kokonaisarvio

Yrityksen hakemukseen perustuen Ministeriö on arvioinut, että Investointihanke täyttää energiatuen myöntämisen yleiset edellytykset.

Investointihanke on teknisesti toteutettavissa, vaikka siihen liittyy demonstraatoriskejä. Myönnetty tuki on ratkaiseva Investointihankkeen käynnistymisen kannalta, ja Investointihankkeen kannattavuus on tavoitteiden mukainen. Ministeriö katsoo, että Yrityksellä on riittävät taloudelliset ja toiminnalliset edellytykset toteuttaa Investointihanke sekä uskottava rahoitussuunnitelma. Lisäksi Ministeriö katsoo, että investointihankkeen tuloksena syntyvällä tuotteella on tarvittava kysyntä. Kokonaisharkinnan perusteella Investointihankkeen katsotaan täyttävän tukiohjelman tavoitteet.

SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET

Komission asetus (EU) N:o 651/2014 tiettyjen tukimuotojen toteamisesta sisämarkkinoille soveltuviksi perussopimuksen 107 ja 108 artiklan mukaisesti, erityisesti artiklat 2, 3, 4 ja 41.

Valtionavustuslaki (688/2001) 7, 9–11 §

Valtioneuvoston asetus energiatuen myöntämisen yleisistä ehdoista vuosina 2023-2027 (262/2023), erityisesti 3, 5-11 ja 17 §.

Valtion vuoden talousarvion momentti 32.20.41

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen saa vaatia oikaisua siten kuin hallintolaissa (434/2003) säädetään. Oikaisuvaatimus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Ohjeet oikaisuvaatimuksen tekemiseksi ovat liitteenä.

LISÄTIETOJA

Lisätietoja antaa tarvittaessa erityisasiantuntija Tuula Savola, puh. +358295047133

Ratkaisija
Kai Mykkänen
ympäristö- ja ilmastoministeri

Esittelijä
Tuula Savola
erityisasiantuntija

Kemira Chemicals Oy

PÄÄTÖS

Asianumero 6847/31/2023

Liitteet

Energiatukiasetus (262/2023)
Tietoa investointituen valvonnasta
Oikaisuvaatimusohje

Tiedoksi

Työ- ja elinkeinoministeriö / taloushallinto

Business Finland

LUONNOS